

Urbárske pozemkové spoločenstvo
Bobrovec – štatutárny zástupca
032 21 Bobrovec

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Žilina
	280-2116/75/2016/Mac	Ing. Dušan Machara	25.01.2016

Vec

Oznámenie o ukončení štátneho dozoru

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny, Vám v súlade s ustanovením § 71 ods. 14 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **o z n a m u j e**, že štátny dozor, z ktorého bol 25.01.2016 vypracovaný záznam č. 280-2019/75/2016/Mac, je dňom doručenia tohto oznámenia **ukončený**. Súčasne Vám v prílohe zasielame tento záznam na oboznámenie.

S pozdravom

Slovenská inšpekcia životného prostredia
INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
012 05 ŽILINA, Legionárska 5

-2-

Ing. Mariána Martinková
riaditeľka

Príloha: Záznam č. 280-2019/75/2016/Mac z 25.01.2016

Z Á Z N A M

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny, ako orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny príslušný podľa § 64 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a ako orgán štátneho dozoru podľa § 66 písm. a) zákona, vykonal podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) zákona štátny dozor, o ktorom vypracoval tento **z á z n a m**:

1. Predmet štátneho dozoru: Objasňovanie spočívajúce v prešetrovaní podnetov poukazujúcich na porušenie zákona pri spracovaní kalamity v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1, lokalita Červenec v k. ú. Bobrovec, pri ktorej mohlo dôjsť aj k rušeniu chránených živočíchov a k poškodeniu ich biotopov.

2. Miesto vykonania štátneho dozoru: Obecný úrad Bobrovec

3. Dátum vykonania štátneho dozoru: 07.12.2015

4. Kontrolné zistenia: Slovenskej inšpekcii životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Žilina (ďalej len „IŽP Žilina“), bol 18.11.2015 doručený podnet Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky – Správy Tatranského národného parku (ďalej len „Správa TANAP“) č. TANAP/1664/2015 z 12.11.2015 evidovaný ako CEP: 214/83/2015 a následne dňa 24.11.2015 podnet Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, so sídlom v Tulčíku, z 13.11.2015, evidovaný ako CEP: 223/89/2015, ktoré poukazovali na porušenie zákona pri spracovaní kalamity v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1, lokalita Červenec v k. ú. Bobrovec, pri ktorej mohlo dôjsť aj k rušeniu chránených živočíchov a k poškodeniu ich biotopov. Rozsah spracovanej kalamity Správa TANAP odhadla na cca 0,50 ha. Súčasne podávateľia podnetu poukázali aj na tú skutočnosť, že rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) č. 6258/2014-2.3 z 15.08.2014 príslušný orgán ochrany prírody nepovolil obhospodarovateľovi lesa - Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Bobrovec, so sídlom 032 21 Bobrovec, okres Liptovský Mikuláš (ďalej len „UPS Bobrovec“), výnimku zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b) a c) a § 35 ods. 2 písm. c) zákona v súvislosti so spracovaním kalamity, okrem iných aj v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš a súčasne poukázali na tú skutočnosť, že rovnaká výnimka nebola obhospodarovateľovi lesa povolená ani v roku 2011, za čo mu bola priznaná náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania.

Za účelom prešetrenia podnetu poukazujúceho na porušenie zákona a obstarania podkladov potrebných na zistenie, či sa stal skutok, ktorý môže byť priestupkom alebo iným správnym deliktom podľa zákona, ako aj toho, kto takýto skutok spáchal (ďalej len „štátny dozor“), vykonal inšpekcia 07.12.2015 miestne šetrenie na Obecnom úrade v Bobrovcí, ktorého sa zúčastnil štatutárny zástupca UPS Bobrovec a ním poverené osoby a zástupcovia miestne príslušnej odbornej organizácie ochrany prírody - Správy TANAP.

Štatutárny zástupca UPS Bobrovec po oboznámení s predmetom štátneho dozoru podal inšpekcii svoje písomné vysvetlenie zo 07.12.2015 spolu s neukončenou štúdiou Občianskeho združenia Matej Korvín o fyto-sanitárnom zásahu v polomoch UPS Bobrovec a chránených územiach a druhoch v Tatranskom národnom parku. Štatutárny zástupca UPS Bobrovec požiadal o možnosť vyhotoviť si zvukový záznam zo štátneho dozoru, čomu IŽP Žilina vyhovel.

V písomnom vysvetlení štatutárny zástupca UPS Bobrovec upozornil, že 13.05.2015 požiadali Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, o výpis parciel evidovaných hniezd, tokanísk a miest rozmnožovania a úkrytu, ako aj evidencie chránených živočíchov v k. ú. Bobrovec, pričom z písomnej odpovede okresného úradu vyplýva, že takouto evidenciou nedisponuje. Ďalej upozorňuje na to, že v spolupráci so Správou TANAP vyznačili územie Národnej prírodnej rezervácie Mních, pretože „postup podľa § 28 ods. 1 písm. c) zákona o lesoch vylučuje územia s piatym stupňom ochrany“. Spracovanie vetrovej kalamity bolo podľa vyjadrenia štatutárneho zástupcu UPS Bobrovec vykonané „s cieľom predchádzať poškodeniu lesa a vykonávať opatrenia pred škodami spôsobovanými škodlivými činiteľmi“, a to v období, kedy sa podľa jeho názoru výnimka MŽP SR nevyžaduje, „t.j. v čase, keď sa podľa § 2 vyhlášky č. 4/2011 Z. z. ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie činnosť vykonávaná obhospodarovateľom lesa (UPS Bobrovec) podľa § 28 ods. 1 písm. c) zákona 326/2005 Z. z. o lesoch nepovažuje za činnosť, ktorá môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia“.

Výkonom štátneho dozoru boli zistené nasledujúce skutočnosti:

Rozhodnutím MŽP SR č. 6258/2014-2.3. z 15.08.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 09.09.2014, príslušný orgán ochrany prírody nepovolil obhospodarovateľovi lesa – UPS Bobrovec, výnimku zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b) a c) a § 35 ods. 2 písm. c) zákona – „úmyselne zraňovať alebo usmrcovať a rušiť chránené živočchy a poškodzovať alebo ničiť ich miesta rozmnožovania alebo miesta odpočinku pri vykonávaní lesohospodárskych prác“ v konkrétnych jednotkách priestorového rozdelenia lesa (JPRL) na lesnom hospodárskom celku (LHC) Liptovský Mikuláš v Tatranskom národnom parku (ďalej len „rozhodnutie o nepovolení výnimky“). Medzi JPRL uvedenými vo výroku tohto rozhodnutia je aj JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že UPS Bobrovec žiadosťou zo 06.06.2014 požiadalo MŽP SR o predmetnú výnimku za účelom vykonávania náhodnej ťažby a následných lesohospodárskych činností v lokalitách Jaloveckej a Bobroveckej doliny. Z odôvodnenia rozhodnutia o nepovolení výnimky ďalej vyplýva, že predmetné lesné porasty sú súčasťou Chráneného vtáčieho územia 030 Tatry a Územia európskeho významu SKUEV0307 Tatry, pričom „Predmetné porasty tvoria komplexy lesných ekosystémov s najvyššou prírodoochrannou hodnotou, ktoré majú vysokú autoregulačnú, autoregeneračnú a autoprodukčnú schopnosť. Vykonaním lesohospodárskych zásahov by došlo k poškodeniu biotopov a biotopov druhov európskeho a národného významu, ktoré sa v predmetnom území nachádzajú, k poškodeniu vegetačného a pôdneho krytu, k poškodeniu prirodzeného zmladenia, k zmene vlhkostrných pomerov, k zvýšeným erozívnym procesom a k zníženiu ekologickej stability. Táto činnosť by mala negatívny vplyv na predmet ochrany v dotknutom území.“

Predmetom ochrany Územia európskeho významu SKUEV0307 Tatry sú biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu, ktoré sú uvedené v národnom zozname navrhovaných území európskeho významu, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 239/2004, a do ktorého výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004 s účinnosťou od 01.08.2004 ustanovil aj SKUEV0307 Tatry.

Chránené vtáčie územie Tatry bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 4/2011 Z. z. za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu orla skalného, tetra hľucháňa, kuvika kapcavého, tetra hoľniaka, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, sokola sťahovavého, bociana čierneho, orla krikľavého, lelka lesného, datľa čierneho, datľa trojprstého a strakoša sivého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Dotknutá časť JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš, v ktorom UPS Bobrovec vykonalo náhodnú ťažbu, je súčasťou Tatranského národného parku a vyššie uvedených chránených území, ktoré sú v zmysle § 28 ods. 1 zákona súčasťou európskej sústavy chránených území, ktorej cieľom je *zabezpečiť priaznivý stav ochrany biotopov európskeho významu a priaznivý stav ochrany druhov európskeho významu v ich prirodzenom areáli*. V zmysle výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004 platí na parcele KN-C č. 2615/1 v k. ú. Bobrovec, na ktorej bola vyčlenená aj JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš, štvrtý stupeň územnej ochrany.

Rozhodnutie o nepovolení výnimky bolo vydané na základe žiadosti UPS Bobrovec z 03.06.2014, v ktorej žiadateľ okrem iného uvádza, že „V celej oblasti oboch dolín sú podľa našich informácií evidované viaceré druhy chránených živočíchov“, kde v ďalšom texte vymenúva 9 druhov vtákov a 3 druhy cicavcov aj s ich vedeckými názvami..., a ďalej žiadateľ uvádza, že „Pre chránených živočíchov predstavujú oblasti Bobroveckej a Jaloveckej doliny biotopy vhodné na hniezdenie, ako aj miesta získavania potravy, zimoviská, tokaniská, odpočinkové miesta, úkryty pre tieto chránené druhy. Realizáciou náhodnej ťažby by došlo k poškodeniu biotopu chránených druhov a súčasne k významnému rušeniu aj v období hniezdenia, výchovy mláďat. Ide o lokalitu, kde je výskyt väčšiny chránených druhov celoročný.“ K uvedenej žiadosti štatutárny zástupca UPS Bobrovec pri výkone štátneho dozoru uviedol, že žiadosť nepísal a na podpis mu bola daná jedným z členov UPS Bobrovec, ktorý je súčasne zamestnanec Správy TANAP, za neštandardných podmienok (na ulici pri návrate z rehabilitácie). Rozhodnutie o nepovolení výnimky však bolo doručené UPS Bobrovec ako účastníkovi predmetného konania, ktorý v zákonnej lehote nepodal riadny opravný prostriedok a rozhodnutie o nepovolení výnimky tak nadobudlo právoplatnosť.

Upozornením Správy TANAP č. TANAP/1011-2/2014 zo dňa 13.06.2014 malo byť UPS Bobrovec upozornené, že medzi lesnými porastmi, ktoré zasiahla vetrová kalamita z 15.05.2014, sú aj lesné porasty UPS Bobrovec, z ktorých značná časť má vyššiu prírodoochrannú hodnotu, t. j. porasty sú v zmysle predpokovanej zonácie TANAPu zaradené do budúcej A zóny (bezzásahovej zóny), pričom obhospodarovateľ lesa v tomto liste upozorňujú na potrebu ponechať v predmetných porastoch kalamitnú drevnú hmotu bez spracovania. Súčasťou upozornenia je aj výpočet chránených druhov živočíchov, ktorých biotopmi sú porasty v navrhovanej A zóne a zákazy ustanovené v § 35 zákona spolu s odporúčením požiadať MŽP SR o vydanie výnimky z týchto zákazov. Medzi predmetnými porastmi, ktorý tvoril prílohu tohto upozornenia, bola aj JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš. Štatutárny zástupca UPS Bobrovec pri výkone štátneho dozoru nevedel potvrdiť, či predmetné upozornenie Správy TANAP bolo UPS Bobrovec aj doručené.

Žiadosťou zo dňa 18.11.2014 doručenou Okresnému úradu Žilina 19.11.2014 požiadalo UPS Bobrovec príslušný orgán ochrany prírody o úhradu finančnej náhrady podľa § 61e zákona, ktorú odôvodnilo okrem iného aj nevydaním výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 zákona. Vyjadrením výboru UPS Bobrovec k podkladom pre vydanie rozhodnutia o vyplatení finančnej náhrady zo dňa 08.07.2015, ktoré bolo Okresnému úradu Žilina doručené 13.07.2015, UPS Bobrovec okrem iného požiadalo o dočasné pozastavenie vyplatenia finančnej náhrady na území Jaloveckej a Bobroveckej doliny z dôvodu prebiehajúceho konania v súvislosti s realizáciou zámeru vybudovať v predmetnom území dočasnú lesnú cestu, pričom v tej dobe nebolo ešte v danej veci rozhodnuté. **Finančná náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania v súvislosti so spracovaním kalamity, ktorá vznikla 15.05.2014 v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš, nebola UPS Bobrovec do času štátneho dozoru priznaná.**

Rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš č. OÚ-LM-PLO-2014/010069-2JUR z 28.11.2014 bol UPS Bobrovec schválený harmonogram vykonania náhodnej ťažby podľa § 23 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), ktorý však nezahŕňa spracovanie kalamity v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš.

Žiadosťou zn. 13/5/15 z 13.05.2015 doručenou Okresnému úradu Liptovský Mikuláš 13.05.2015 požiadalo UPS Bobrovec orgán ochrany prírody o „fotokópie zoznamov obmedzení výkonu činností v chránenom vtáčom území Tatry v k. ú. Bobrovec, o fotokópiu výpisu parciel evidovaných hniezd a hniezdisk, tokanísk, miest rozmnožovania a úkrytu v k. ú. Bobrovec a o fotokópie evidencie chránených živočíchov nachádzajúcich sa na pozemkoch UPS Bobrovec v k. ú. Bobrovec“.

Listom č. OU-LM-OSZP-2015/4978-002-CEN z 15.05.2015 orgán ochrany prírody Okresného úradu Liptovský Mikuláš UPS Bobrovec oznámil, že „nedisponuje evidenciou chránených živočíchov nachádzajúcich sa na pozemkoch UPS Bobrovec v k. ú. Bobrovec, ani zoznamom evidovaných hniezd a hniezdisk, tokanísk, miest rozmnožovania a úkrytu v k. ú. Bobrovec a taktiež nebolo našim úradom vydané žiadne rozhodnutie o obmedzení výkonu činnosti v CHVÚ Tatry v k. ú. Bobrovec“.

Žiadosťou zo 14.08.2015 doručenou Správe TANAP 19.08.2015 požiadalo UPS Bobrovec príslušnú odbornú organizáciu ochrany prírody o vyznačenie hranice územia s piatym stupňom ochrany v Národnej prírodnej rezervácii Mních, a to z dôvodu: „*nakoľko plánujeme začať spracovávať vetrovú kalamitu v príľahlých porastoch*“. Príľahlým porastom Národnej prírodnej rezervácie Mních je aj JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš. Výkonom štátneho dozoru bolo zistené, že Správa TANAP v súčinnosti s UPS Bobrovec na základe tejto žiadosti vyznačila hranice Národnej prírodnej rezervácie Mních v teréne.

Zmluvou o dielo č. Ť1/2015 z 11.05.2015 a jej dodatkom č. 1 z 02.10.2015 si UPS Bobrovec objednalo u zhotoviteľa prác – DREVOPLUS, s.r.o., so sídlom Kpt. Nálepku 2027/12, 031 01 Liptovský Mikuláš, vykonanie „*náhodnej ťažby (t.j. spracovať do dnes nespracovanú vetrovú kalamitu pochádzajúcu zo dňa 14.05.2014, približovanie lanovkou, koňom a traktorom na odvozné miesto bez manipulácie a hygienu) na celej ploche lesného porastu*“ okrem iných aj v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš („v Červenci“).

Na základe súhlasu odborného lesného hospodára na ťažbu dreva č. 15/11/1 z 02.11.2015 pristúpilo UPS Bobrovec k spracovaniu kalamity v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš, pri ktorej malo v mesiaci november 2015 spracovať cca 155,74 m³ drevnej hmoty drevín druhu smrek obyčajný (*Picea abies*). Z podaných podnetov vyplýva, že Správa TANAP zistila spracovanie kalamity pri terénnej pochôdzke dňa 10.11.2015 a Lesoochranárske zoskupenie VLK dňa 06.11.2015.

Okresný úrad Liptovský Mikuláš rozhodnutím č. OU-LM-OSZP-2015/11038-003-VIT zo 16.11.2015, ktoré bolo podľa vyjadrenia štatutárneho zástupcu UPS Bobrovec doručené UPS Bobrovec 01.12.2015, zakázal UPS Bobrovec „*s okamžitou platnosťou, t.j. odo dňa doručenia tohto rozhodnutia, vykonávanie činností, ktorých predmetom je vykonávanie náhodnej ťažby a následných lesohospodárskych činností v lokalitách Jaloveckej a Bobroveckej doliny v lesných porastoch*“ uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to „*do doby ukončenia prešetrovania podnetu ŠOP SR, Správa TANAP, Tatranská Štrba pod č. TANAP/1664/2015 zo dňa 12.11.2015*“ (podnet, ktorý prešetruje IŽP Žilina, pozn.). Odkladný účinok odvolania bol v tomto rozhodnutí v súlade s § 87 ods. 2 zákona vylúčený. Porušenie tohto zákazu nebolo výkonom štátneho dozoru zistené.

Na základe žiadosti UPS Bobrovec doručenej 08.12.2015 Okresnému úradu v Liptovskom Mikuláši, v ktorej UPS Bobrovec opätovne požiadalo orgán ochrany prírody o fotokópie obmedzení výkonu činností v Chránenom vtáčom území Tatry v k. ú. Bobrovec v konkrétnych JPRL LHC Liptovský Mikuláš, medzi ktorými bola uvedená aj JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš a o fotokópie výpisu parciel evidovaných hniezd a hniezdisk, tokanísk, miest rozmnožovania a úkrytu, resp. ich GPS súradníc, ak sa nejaké druhy nachádzajú v k. ú. Bobrovec v daných dielcoch a o fotokópie evidencie chránených

živočíchov nachádzajúcich sa na pozemkoch UPS Bobrovec, Okresný úrad Liptovský Mikuláš odpoveďou č. OU-LM-OSZP-2015/11921-002-VIT z 15.12.2015 UPS Bobrovec oznámil, že nedisponuje požadovanými údajmi a tiež, že „naším úradom nebolo vydané žiadne rozhodnutie o obmedzení výkonu činnosti v CHVÚ Tatry v k. ú. Bobrovec“.

IŽP Žilina výkonom štátneho dozoru v zmysle ustanovení § 71 ods. 1 zákona posúdila zákonnosť (nie opodstatnenosť) spracovania kalamity, pričom vychádzala z nasledujúcich skutočností:

Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, je zakázané vykonávať činnosti ustanovené v § 15 ods. 1 zákona, resp. sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností ustanovených v § 15 ods. 2 zákona. Samotné vykonanie náhodnej ťažby nie je na území so štvrtým stupňom ochrany zakázané a rovnako sa na túto činnosť nevyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, **za predpokladu, že sú pri tejto činnosti dodržané všetky obmedzenia vyplývajúce zo všeobecnej ochrany prírody a krajiny a druhovej ochrany ustanovené v zákone, prípadne obmedzenia vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodnutí vydaných na základe zákona.** Rozhodnutím o nepovolení výnimky tak nemohlo byť UPS Bobrovec zakázané samotné spracovanie kalamity, ale obmedzenie spočívalo v tom, že pri tejto činnosti nebolo UPS Bobrovec umožnené vykonať činnosti zakázané v § 35 zákona, výnimka z ktorých nebola rozhodnutím MŽP SR povolená (inými slovami – zostali v platnosti zákazy tak, ako sú ustanovené v § 35 zákona). Ak to záujmy ochrany prírody a krajiny v danom území vyžadovali, samotné realizovanie náhodnej ťažby mohol príslušný orgán ochrany prírody obmedziť alebo zakázať v správnom konaní uskutočnenom podľa § 4 ods. 2, resp. 8 ods. 1 zákona. V čase realizovania náhodnej ťažby takéto rozhodnutie príslušným orgánom ochrany prírody vydané nebolo.

Vyhláška MŽP SR č. 4/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tatry, v § 2 ods. 1 ustanovuje činnosti, ktoré môžu mať **negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia.** Za takúto činnosť sa podľa § 2 ods. 1 písm. a) tejto vyhlášky považuje **vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa** (s odkazom na § 28 zákona o lesoch) **alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla kriklavého od 1. apríla do 31. júla a orla skalného od 15. marca do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.** Okresný úrad podľa vlastného písomného vyjadrenia z 15.05.2015 takéto obmedzenie v k. ú. Bobrovec nevydával. Podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o lesoch je náhodná ťažba súčasťou opatrení na ochranu lesa podľa § 28 ods. 1 písm. a) až c) a i) alebo opatrení spojených s odstraňovaním následkov pôsobenia škodlivých činiteľov v lesoch. Z uvedeného možno konštatovať, že samotný vyhlasovací predpis Chráneného vtáčieho územia Tatry nepovažuje vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese v súvislosti s vykonávaním náhodnej ťažby za činnosť, ktorá môže mať negatívny vplyv na jeho predmet ochrany.

Podľa § 6 ods. 1 zákona **ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.**

Podľa § 6 ods. 2 zákona **ak orgán ochrany prírody a krajiny vo vyjadrení podľa § 9 ods. 1 upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.** Skutočnosť, či sa bude alebo nebude vyžadovať súhlas na zasahovanie do chránených biotopov tak nie je na posúdení právnických alebo fyzických osôb, ale na posúdení orgánu ochrany prírody, ktorý sa ako dotknutý orgán vyjadruje podľa § 9 ods. 1 zákona ku konaniam podľa osobitných predpisov. Vykonanie náhodnej ťažby v záujme ochrany lesa je však povinnosťou vyplývajúcou obhospodarovateľovi lesa zo zákona o lesoch, pričom táto činnosť nepodlieha konaniu podľa osobitného predpisu, ku ktorému by sa vyjadroval orgán ochrany prírody podľa § 9 ods. 1

zákona. **Súhlas** orgánu ochrany prírody podľa § 6 ods. 2 zákona sa tiež **nevyžaduje, ak ide o činnosti vykonávané v súvislosti s bežným obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov** (§ 6 ods. 5 písm. a) zákona). Bežným obhospodarovaním sa okrem iného rozumie tiež bežné hospodárenie v lesoch (s odkazom na § 2 písm. k) zákona o lesoch) *bez obmedzujúcich požiadaviek orgánov ochrany prírody vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe*. Na obhospodarovateľa lesa sa podľa § 23 ods. 5 zákona o lesoch vzťahuje povinnosť vykonať náhodnú ťažbu v záujme ochrany lesa, s výnimkou územia s piatym stupňom ochrany, kde táto povinnosť platí len po nadobudnutí *právoplatnosti rozhodnutia orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny o povolení výnimky*.

Na základe uvedeného IŽP Žilina konštatuje, že na vykonanie náhodnej ťažby v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš sa súhlas orgánu ochrany prírody podľa § 6 ods. 2 zákona nevyžadoval.

Podľa § 33 ods. 1 zákona *druhy európskeho významu a druhy národného významu môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za chránené rastliny a chránené živočíchy*.

Podľa § 33 ods. 3 zákona *za chránené živočíchy sa podľa tohto zákona považujú aj všetky druhy voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov Európskej únie*.

Podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona *je chráneného živočicha zakázané úmyselne zraňovať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli*.

Podľa § 35 ods. 1 písm. c) zákona *je chráneného živočicha zakázané úmyselne rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie*.

Podľa § 35 ods. 2 písm. c) zákona *je zakázané poškodzovať alebo ničiť miesta rozmnožovania alebo miesta odpočinku chráneného živočicha v jeho prirodzenom areáli*.

Podľa § 90 ods. 3 písm. a) zákona sa protiprávneho konania dopustí podnikateľ alebo právnická osoba tým, že vykonáva činnosť zakázanú podľa § 35 ods. 1 a 2 zákona. Pre naplnenie skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 90 ods. 3 písm. a) zákona nepostačuje uviesť chránené druhy živočíchov a ich biotopy do nebezpečenstva, teda nepostačuje vytvoriť také podmienky, ktoré podstatne zvyšujú pravdepodobnosť vzniku škodlivého následku, ale musí preukázateľne dôjsť k *úmyselnému zraňovaniu alebo usmrcovaniu chránených živočíchov v ich prirodzenom prostredí, k úmyselnému rušeniu v ich prirodzenom areáli, resp. musí preukázateľne dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu miesta rozmnožovania alebo miesta odpočinku chráneného živočicha v jeho prirodzenom areáli*, teda skutok musí byť dokonaný.

Pretože pri zákazoch ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona sa vyžaduje *úmyselné konanie*, nie je ich možné uplatniť pri *náhodnom* zranení, usmrtení či rušení chráneného živočicha v jeho prirodzenom prostredí, ku ktorému môže dochádzať aj pri lesohospodárskych činnostiach v lesných porastoch s výskytom chránených druhov živočíchov. V prípade, že by štátnym dozorom došlo k hodnovernému preukázaniu zranenia, usmrtenia či rušenia chráneného živočicha v jeho prirodzenom areáli, ku ktorému by došlo v súvislosti s vykonávaním náhodnej ťažby UPS Bobrovec, v danom prípade by mohlo ísť o nedbanlivostné konanie obhospodarovateľa lesa, pretože vedel, že môže vykonať činnosť zakázanú, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že k porušeniu zákona nedôjde (vedomá nedbanlivosť) - a to aj vzhľadom k okolnostiam, ktoré skutku predchádzali (vyjadrenie orgánu ochrany prírody, že nedisponuje evidenciou chránených živočíchov a ich biotopov v danom priestore; odloženie termínu realizovania ťažby do mimohniezdneho obdobia). Z obstaraných listinných podkladov vyplýva, že obhospodarovateľ lesa mal záujem predísť možnému porušeniu zákazov ustanovených v § 35 zákona.

V prípade, že by výkonom štátneho dozoru došlo k hodnovernému preukázaniu tej skutočnosti, že spracovaním kalamity bolo *poškodené alebo zničené miesto rozmnožovania alebo miesto odpočinku chráneného živočicha v jeho prirodzenom areáli*, mohlo by konanie obhospodarovateľa lesa naplniť skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 90 ods. 3

písm. a) zákona, pretože k porušeniu zákazu ustanoveného v § 35 ods. 2 písm. c) zákona sa nevyžaduje úmyselné konanie (môže k nemu dôjsť aj pri neúmyselnom, resp. náhodnom poškodení alebo zničení). Predmetné ustanovenie zákona má zabezpečiť ekologické funkcie miest rozmnožovania a miest odpočinku na celom území Slovenskej republiky bez ohľadu na stupeň územnej ochrany, ktorý sa danému územiu poskytuje. Poškodzovanie môže byť definované ako fyzická degradácia, ktorá ovplyvňuje miesto rozmnožovania alebo odpočinku. Na rozdiel od zničení môže k degradácii dochádzať aj pomaly a funkčnosť lokality sa znižuje postupne. Poškodzovanie teda nemusí viesť bezprostredne k strate funkčnosti miesta, ale môže nepriaznivo ovplyvniť funkčnosť vo vzťahu ku kvalite i kvantite a môže po určitom čase viesť k úplnej strate miesta rozmnožovania alebo odpočinku. Predmetné ustanovenie však možno uplatniť, ak sa dá jednoznačne určiť vzťah príčina-dôsledok medzi človekom spôsobenými činnosťami na jednej strane a poškodzovaním/zničením miest rozmnožovania alebo miest odpočinku na druhej strane. Za tým účelom by bolo nevyhnutné poznať, aké konkrétne chránené druhy živočíchov využívali a využívajú lesný porast v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš ako miesto rozmnožovania alebo miesto odpočinku, v akom stave boli tieto miesta pred vykonaním náhodnej ťažby, resp. do akej miery boli tieto miesta poškodené alebo zničené prírodnými procesmi (veternou smršťou).

Vzhľadom na okolnosti, za akých k spracovaniu kalamity došlo, by IŽP Žilina aj v prípade preukázania poškodenia alebo zničení miest rozmnožovania alebo odpočinku chránených živočíchov nepristúpil k vyvodu zodpovednosti za protiprávne konanie v konaní o inom správnom delikte, pretože UPS Bobrovec za účelom predísť možnému poškodeniu alebo zničeniu miest rozmnožovania alebo odpočinku chránených živočíchov požiadalo orgán ochrany prírody o poskytnutie údajov o nich, pričom orgán ochrany prírody UPS Bobrovec oznámil, že takouto evidenciou nedisponuje, čo v danom prípade mohlo UPS Bobrovec uviesť aj do omylu. Pretože v danom prípade IŽP Žilina nezačne konanie o inom správnom delikte, bolo pri výkone štátneho dozoru upustené od preukazovania poškodenia alebo zničení miest rozmnožovania alebo odpočinku chránených živočíchov v dôsledku spracovania kalamity v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš.

Za účelom zistiť, či vykonanou náhodnou ťažbou došlo k spracovaniu drevnej hmoty, za ktorú bola UPS Bobrovec priznaná náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania, boli v rámci výkonu štátneho dozoru zabezpečené nasledujúce podklady:

- rozhodnutie MŽP SR č. 7631/2011-2.2 z 21.11.2011, ktorým nebola UPS Bobrovec povolená výnimka zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 a 2 zákona, teda úmyselne usmrcovať a rušiť chránené živočíchy pri vykonávaní náhodnej ťažby v lesných porastoch uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, okrem iných aj v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš.
- rozhodnutie MŽP SR č. 4367/2012-2.2 z 12.6.2012, ktorým bola UPS Bobrovec priznaná náhrada podľa § 61 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona za obmedzenie bežného obhospodarovania na lesných pozemkoch, okrem iných aj v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že žiadateľ bol „podľa § 61 ods. 1 zákona povinný strpieť obmedzenia a opatrenia vyplývajúce zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených zákonom alebo na jeho základe a ak dochádza v dôsledku týchto obmedzení a opatrení k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí mu náhrada vo výške zodpovedajúcej tomuto obmedzeniu. Pri bežnom obhospodovaní by sa v takomto prípade postupovalo podľa § 28 ods. 1 písm. c) zákona o lesoch a došlo by k vykonaniu náhodnej ťažby a spracovaniu stromov poškodených abiotickými a biotickými škodlivými činiteľmi (najmä podkôrnym hmyzom)“.
- znalecký posudok č. 02/2012 vypracovaný Ing. Jánom Bebejom vo veci náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania rozhodnutím o nepovolení výnimky z roku 2011, ktorý tvoril podklad pre vydanie rozhodnutia MŽP SR o priznaní náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania z roku 2012. Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že pri stanovení rozsahu a množstva kalamitnej drevnej hmoty v jednotlivých JPRL sa vychádzalo z evidencie množstva kalamitného dreva podľa porastov, ktoré vyhotovil Ing.

- Miloslav Mišiak, odborný lesný hospodár UPS Bobrovec. V JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš bol objem kalamitnej drevnej hmoty stanovený na 220 m³. Výška náhrady bola znalcom určená na základe vyčíslených výnosov z ťažby dreva pri bežnom hospodárení očistených o náklady na ťažbu, približovanie, manipuláciu a odvoz dreva. Vypočítaná strata výnosu bola počítaná iba z objemu drevnej hmoty po odpočítaní objemu, za ktorý už bola UPS Bobrovec vyplatená náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania.
- odborné stanovisko ŠOP SR, Banská Bystrica č. ŠOP SR/1175/2012 z 02.04.2012, ktorým odporučili MŽP SR považovať žiadosť UPS Bobrovec o vyplatenie náhrady za opodstatnenú.
 - znalecký posudok č. 40/2014 vypracovaný Ing. Jánom Bebejom vo veci náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania, za obmedzenie vzniknuté rozhodnutím o nepovolení výnimky z roku 2014, z obsahu ktorého vyplýva, že pri stanovení rozsahu a množstva kalamitnej drevnej hmoty v jednotlivých JPRL sa vychádzalo z evidencie množstva kalamitného dreva podľa porastov, ktoré vyhotovil Ing. Miloslav Mišiak, odborný lesný hospodár UPS Bobrovec. V JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš bol objem kalamitnej drevnej hmoty stanovený na 774 m³. Výška náhrady bola znalcom určená na základe vyčíslených výnosov z ťažby dreva pri bežnom hospodárení očistených o náklady na ťažbu, približovanie, manipuláciu, odvoz dreva a náklady na výstavbu, opravu a údržbu lesných ciest a zväžnic, ako aj o náklady na pestovnú činnosť. Predmetom výpočtu finančnej náhrady bola len drevná hmota (vývraty a zlomy) po veternej smršti z mája 2014. Predmetom náhrady a výpočtu nebola kalamitná drevná hmota z minulých rokov, ani tá, za ktorú UPS Bobrovec obdržalo náhradu za obmedzenie obhospodarovania v minulosti.
 - odborné stanovisko Správy TANAP č. TANAP/2039_2/2014 z 15.06.2015, ktorým požadovali z vyčíslených nákladov vypustiť náklady na pestovnú činnosť a odporučili Okresnému úradu v Žiline považovať žiadosť UPS Bobrovec o vyplatenie náhrady za opodstatnenú.

Zo zabezpečených podkladov vyplýva, že v roku 2012 bola UPS Bobrovec vyplatená náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania neumožnením spracovania kalamitnej drevnej hmoty poškodenej najmä podkôrnym hmyzom, okrem iných aj v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš, v celkovom objeme 220 m³ drevnej hmoty. V máji 2014 postihla predmetnú oblasť vetrová smršť, pri ktorej vznikla v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš nová kalamita v celkovom objeme 774 m³ drevnej hmoty, za ktorú však ku dňu štátneho dozoru nebola UPS Bobrovec priznaná a teda ani vyplatená finančná náhrada. Pri výpočte oboch náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania sa vychádzalo z evidencie kalamitnej drevnej hmoty vyhotovenej odborným lesným hospodárom UPS Bobrovec. Z predloženej zmluvy o dielo, ako aj z vyhotovenej fotodokumentácie náhodnej ťažby možno konštatovať, že predmetom náhodnej ťažby vykonanej v mesiaci november 2015 v JPRL č. 214 LHC Liptovský Mikuláš bola kalamitná drevná hmota vzniknutá práve po veternej smršti z mája 2014, za ktorú nebola UPS Bobrovec finančná náhrada priznaná.

5. Záver: Výkonom štátneho dozoru IŽP Žilina nezistil spáchanie skutku, za ktorý by začal konanie o inom správnom delikte podľa zákona, preto vec týmto záznamom odkladá.

Záznam vypracoval v Žiline 25.01.2016 Ing. Dušan Machara, vedúci odboru